

KMC

Brug læggekartoflerne rigtigt v. Per Thorlund Christensen

22 Januar 2020

Agenda

- Sortsvalg og anvendelse
- Kvalitet & egen opformering
- Sortsinfo på avlerinfo.dk

Sortsvalg

- Alle vil gerne have...
 - Højt udbytte
 - Høj stivelsesprocent
- Alle vil have gode dyrkningsegenskaber som
 - Hurtig og ensartet fremspiring (fusarium)
 - Lukker af for ukrudt
 - Nematoderesistens, lav modtagelighed for skimmel, bladplet, sortben
 - Robusthed
 - Sorter der kan håndteres nemt (optagning)

Ting der skal overvejes

-Faktorer der påvirker sortsvalget

- Anvendelse
 - Tidlig levering
 - Lager egenskaber
 - Direkte levering
- Sædskifte
 - Nematoder
 - Brok
 - Vanding
- Arealernes beskaffenhed
 - Sildighed
- Jordtype
- Vanding
- Husdyrgødning

Tidlig levering

Sorter	St %	Hkg St Ha	Lagring	Skimmel	Tidlighed 	Ha i DK KMC 20
Seresta	21,0	113	Mindre egnet	God		20
Avenue	19,9	120	Egnet	God		95
Oleva	18,0	110	Egnet	Modtagelig		12
Kardal	20,3	112	Mindre egnet	Modtagelig		81
Stratos	21,7	123	Mindre egnet	God		147

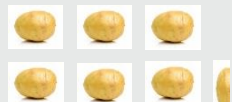
Udbytte tal stammer fra de sidste 5 år forsøgsdata.

Sorter til almindelig avl

Sorter	St %	Hkg St Ha	Lagring	Skimmel	Robusthed	Ha i DK KMC 20
						
Kuras	20,2	122	Velegnet	Modtagelig		405
Avarna	21,0	119	Velegnet	Modtagelig		105,5
Avenue	19,9	120	Egnet	God		95
Avenance	19,2	105	Egnet	Modtagelig		27,5
Aventra	19,2	115	Mindre egnet	God	 	12,7
Kardal	20,3	112	Mindre egnet	Modtagelig		81
Saprodi	20,4	128	Mindre egnet	God		39,1
Stratos	21,7	123	Mindre egnet	God		147

Udbytte tal stammer fra de sidste 5 år forsøgsdata.

Sen/direkte levering

Sorter	St %	Hkg St Ha	Lagring	Skimmel	Sildighed 	Ha i DK KMC 20
Wotan	20,2	112	Egnet	Modtageli g		21
Ydun	23,3	126	(Mindre egnet)	God		54
Supporter	22,3	118	Mindre egnet	God		8
Sarion	24,8	116	Mindre egnet	God		21,8
Thor	22,2	122	Mindre egent	God		8

Udbytte tal stammer fra de sidste 5 år forsøgsdata.

Arealer uden vand

Sorter	St %	Hkg St Ha	Lagring	Skimmel	Tørkeresiste ns	Ha i DK KMC 20
Avenance	19,2	105	Egnet	Modtageli g		27,6
Kuras	20,2	122	Velegnet	Modtageli g		405
Sarion	24,8	116	Mindre egnet	God		21,8
Avenue	19,9	120	Egnet	God		95

Udbytte tal stammer fra de sidste 5 år forsøgsdata.

Sædskiye – Nematoder

Sorter	St %	Hkg St Ha	Lagring	Skimmel	Nematoder	Ha i DK KMC 20
Stratos	21,7	123	Mindre egnet	God	Resistent	147
Avarna	21,0	119	Velegnet	Modtagelig	Resistent	105,5
Saprodi	20,4	128	Mindre egnet	God	Resistent	39,1
Avenance	19,2	105	Egnet	Modtagelig	Resistent	27,6
Sarion	24,8	116	Mindre egnet	God	Resistent	21,8
Aventra	19,2	115	Mindre egnet	God	Resistent	12,7
Supporter	22,3	118	Mindre egnet	God	Resistent	8

Udbytte tal stammer fra de sidste 5 år forsøgsdata.

Nematoder

Sædskiye – Nematoder

Sorter	St %	Hkg St Ha	Lagring	Skimmel	Nematoder	Ha i DK KMC 20
Stratos	21,7	123	Mindre egnet	God	Resistent	147
Avarna	21,0	119	Velegnet	Modtagelig	Resistent	105,5
Saprodi	20,4	128	Mindre egnet	God	Resistent	39,1
Avenance	19,2	105	Egnet	Modtagelig	Resistent	27,6
Sarion	24,8	116	Mindre egnet	God	Resistent	21,8
Aventra	19,2	115	Mindre egnet	God	Resistent	12,7
Supporter	22,3	118	Mindre egnet	God	Resistent	8

Udbytte tal stammer fra de sidste 5 år forsøgsdata.

Sædskifte – Nematoder

Sorter	St %	Hkg St Ha	Lagring	Skimmel	Nematoder	Ha i DK KMC 20
Stratos	21,7	123	Mindre egnet	God	Resistent	147
Avarna	21,0	119	Velegnet	Modtagelig	Resistent	105,5
Saprodi	20,4	128	Mindre egnet	God	Resistent	39,1
Avenance	19,2	105	Egnet	Modtagelig	Resistent	27,6
Sarion	24,8	116	Mindre egnet	God	Resistent	21,8
Seresta	21,0	113	Mindre egnet	God	(R2- 3)[7](Pa3)[8]	20
Aventra	19,2	115	Mindre egnet	God	Resistent	12,7
Supporter	22,3	118	Mindre egnet	God	Resistent	8

Udbytte tal stammer fra de sidste 5 år forsøgsdata.

Sædskiye – Brok 8/18

Sorter	St %	Hkg St Ha	Lagring	Skimmel	Nematoder	Ha i DK KMC 20
Avarna	21,0	119	Velegnet	Modtagelig	Resistent	105,5
Saprodi	20,4	128	Mindre egnet	God	Resistent	39,1
Sarion	24,8	116	Mindre egnet	God	Resistent	21,8
Seresta	21,0	113	Mindre egnet	God	(R2- 3)[7](Pa3)[8]	20
Aventra	19,2	115	Mindre egnet	God	Resistent	12,7
Supporter	22,3	118	Mindre egnet	God	Resistent	8
Euroviva	19,7	132	(Egnet)	?	(Pa2)[7](Pa3)[8]	(5)

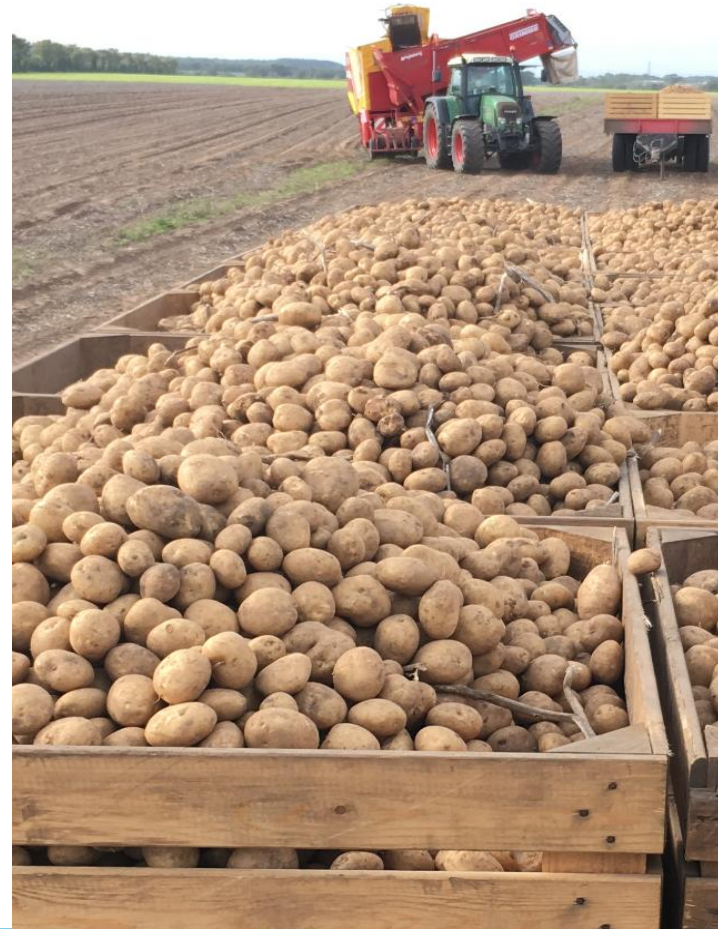
Udbytte tal stammer fra de sidste 5 år forsøgsdata.

Opsummering af sortsvalg til stivelsesproduktion

Tidlig Direkte levering	Lagring	Sildig Direkte levering/kort lagring
<p>Avenue Højt udbytte, moderat stivelse, Ro resistens, nem optagning</p>	<p>Kuras Lagerstabil, højt udbytte, moderat stivelse, skimmelmodtagelig, begrænset resistens</p>	<p>Stratos Højt udbytte og stivelsespct. Fuld nematoderesistens, tolerant</p>
<p>Kardal Højt udbytte, Ro resistens</p>	<p>Avarna Godt udbytte, fuld resistenspakke, lagerstabil, tolerant for nematoder</p>	<p>Ydun Højt udbytte og stivelsespct. En stabil stivelses %</p>
<p>Seresta Fornuftigt udbytte, høj stivelsespct., fuld nematode- og brokresistens. Bedst på bedre jord. Kan godt lide kvælstof</p>		<p>Saprodi (ny sort) Fuld nematode- og brokresistens, højt udbytte, lukker af, opret sort. Sarion (ny sort) Fuld nematode- og brokresistens, høj stivelsespct. Sen.</p>

Kvalitet og egen opformering

LET'S TAKE FOOD FORWARD

Forår 2020 – Kommende sæson

KMC bestilling på 262.500 Hkg.

AKK bestilling på 122.650 Hkg. (46%)

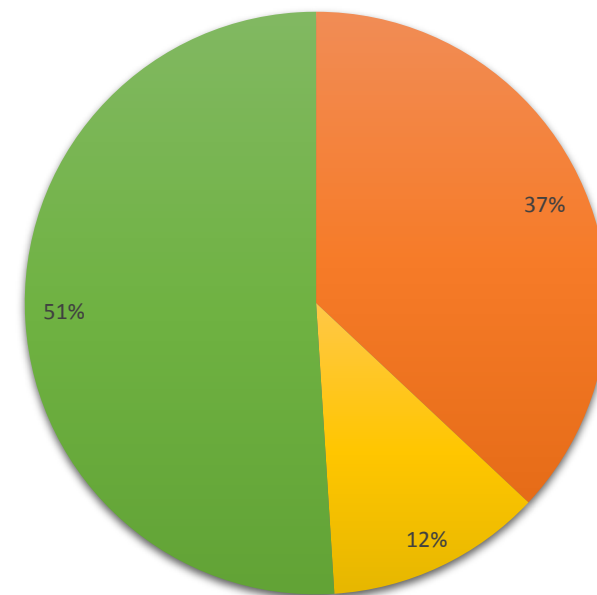
Forår 2020 – Kommende sæson

KMC bestilling på 262.500 Hkg.
AKK bestilling på 122.650 Hkg. (46%)

Fordeling (217 AKK avlere)

Bestiller til egen opf.	51 %
Bestiller til produktion	37 %
Både produktion og egen opf.	12 %

Fordeling

Modtagelse af læggekartoflerne

- Efterårsudlevering på forsøgs niveau
- Forlevering fra 1 feb. til 20 feb.(kuras)
- Ordinærudkørsel fra 20 feb. til 15 april
- Vær klar til at modtage læggekartoflerne!
- Placering/opbevaring indtil lægning

Modtagelse af læggekartoflerne

Modtagelse af læggekartoflerne

- Efterårsudlevering på forsøgs niveau
- Forlevering fra 1 feb. til 20 feb.(kuras)
- Ordinærudkørsel fra 20 feb. til 15 april
- Vær klar til at modtage læggekartoflerne!
- Placering/opbevaring indtil lægning
- Kontroller læggekartoflerne ved modtagelse
- Læggekartoflerne **skal** holdes tørre – **hele tiden**
- Storsække sættes ikke tæt sammen
- Ventileret lager – luft – gerne termometer
- Frostfrit lager

Modtagelse af læggekartoflerne

Hvilken vej vil i gå?

- Bestille læggekartofler til direkte produktion?
- Bestille læggekartofler til egen opformering?
- En combi?

Bestille læggekartofler til direkte produktion

- Vores anbefaling til nye avlere
- Presset sædskifte
- 100 % fokus på melavlén
- Den nemme og sikre løsning
- Måske en større avl?

Fokusområde:

- Optimal opbevaring fra 20/2 til 20/4
- Forberede lægning – spiretræe sorter = varmestød.
- Sørg for at have tænkt på plan B, hvis foråret udebliver

Bestille læggekartofler til egen opf.

- Overvej om I skal det her eller ej.
- Det skal ikke kun gøres for pengenes skyld!
- Sædskifte
- Velegnet arealer
- Gennemtænkt strategien omkring optagning/tørring
- Opbevaringsforhold

Fokusområde

- Risiko
- Sortsvalg
- Kapacitet for at opnå rettidighed

Combi løsningen

- Lav egnen opformering på det oplagte.
- Sorter der ikke kræver køl
- Robuste sorter (håndtering)
 - Kuras, Avarna & Saturna
- Køb resten ind.

Egen opformering

Egen opformering

- Hvilken klasse skal man bestille til egen opformering ?

Udsæd	Klasse A	Klasse SE	Klasse S
Pris	238	258	295
Virus	8%	1%(2%)	0%
Sortben	0,50%	0%(0,1)	0%(0,05)

- Kl. SE kontra A = 250 kr. mere pr. sæk.
- Kl. S kontra SE = 463 kr. mere pr- sæk
- **Min holdning = et dumt sted at sparere!**
 - **0,5 % = 300 Planter/ha**

Priser er på Kuras i BB ex. Fragt.

Egen opformering

Planlægning er vigtigt

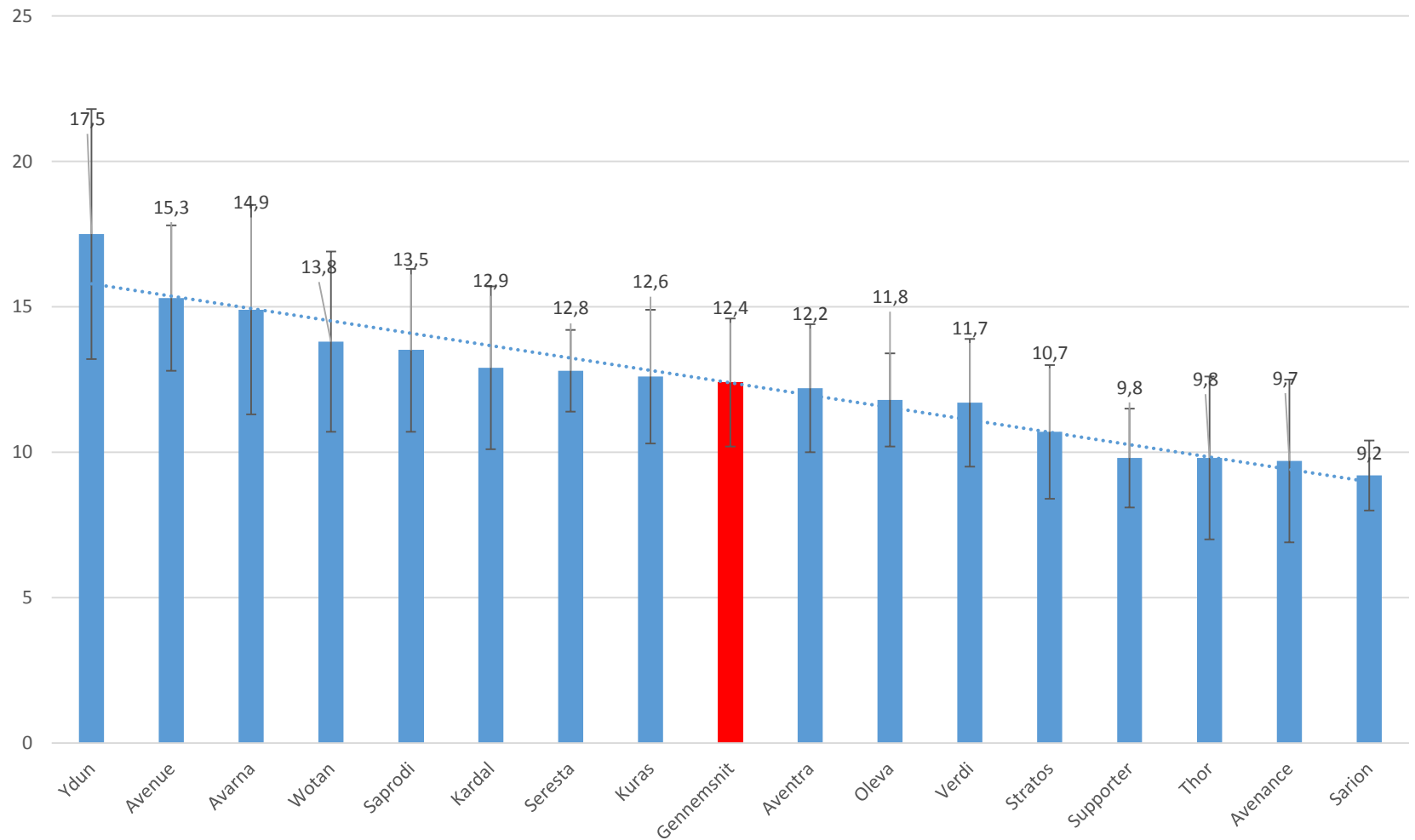
- Hvor skal marken være
 - Eget jord ? Overvej markblokke
 - På lejet jord måske ?
 - Sædskifte
 - 3-4 kartoffelfrie år
 - Jomfrujord
- Er arealet egnet ?
 - Lavninger, er jorden drænet osv. ?
 - Kan det vandes ?

Egen opformering

- Sigt efter 55-65.000 planter pr. Ha
 - Række afstand 75-90
 - Plante afstand 18-22 cm.
 - Lægge dybde

Knoldtællinger I sorterne 2019

Egen opformering

- Sigt efter 55-65.000 planter pr. Ha
 - Række afstand 75-90
 - Plante afstand 18-22 cm.
 - Lægge dybde

Egen opformering

- Sigt efter 55-65.000 planter pr. Ha
 - Række afstand 75-90
 - Plante afstand 18-22 cm.
 - Lægge dybde
- Læggetidspunkt
 - 15-20 April
 - Gødskning er afhængig af læggetidspunkt
- Gødskning
 - Kuras og Avarna 50-60 Kg. N
 - Stratos og Seresta 80-90 Kg. N
 - Kali 175-200 Kg. K
 - Husk jordprøver!
- Husk ingen organisk gødning!

Egen opformering

- Vanding
 - 25 Maj til 20 Juni – Vigtig periode

Egen opformering

1 knold mere ved hver plante =

$60.000 * 1 = 60.000$ knolde

$60.000 / 1.600 = 37,5$ hkg.

Egen opformering

Vækst sæsonen

- Vanding
 - 25 Maj til 20 Juni – Vigtig periode
- Tæger og coloradobiller
 - Fortag rand sprøjtninger
- Skimmel
 - Det giver sig selv
 - Sørg for at bruge Ranman Top til sidst
- Bladplet
 - Når ikke at blive en plage i egen opformering

Egen opformering

Nedvisning

- Grav 2 meter op, 3 steder
 - Brug et størrelses mål
 - Gå efter mange knolde i mellem 42-60 mm.
 - Stor kartoffel har større madpakke med.
 - Invester i et størrelsesmål
- Kartofflerne skal helst være vendt i farven inden nedvisning
 - Stabil og nem opbevaring
 - Bliver før skindfast
 - Billig nedvisning

Egen opformering
Nedvisning

**Ingen godkendte midler til nedvisning i
2020!!!**

Egen opformering

Optagning

- Planlægning igen.
 - Sørg for I har tid til at tage dem op
 - Grejet skal være rent
 - 2/3 ned i tempo.
 - På plads inden der er gået 24 timer
 - Så få håndteringer som muligt!
 - Sørg for at have luftkapacitet nok
 - Lad være med at størrelses sorter dem for at kører de store på fabrikken.

Egen opforming

Luft

Egen opformering

Luft

Egen opformering

Luft

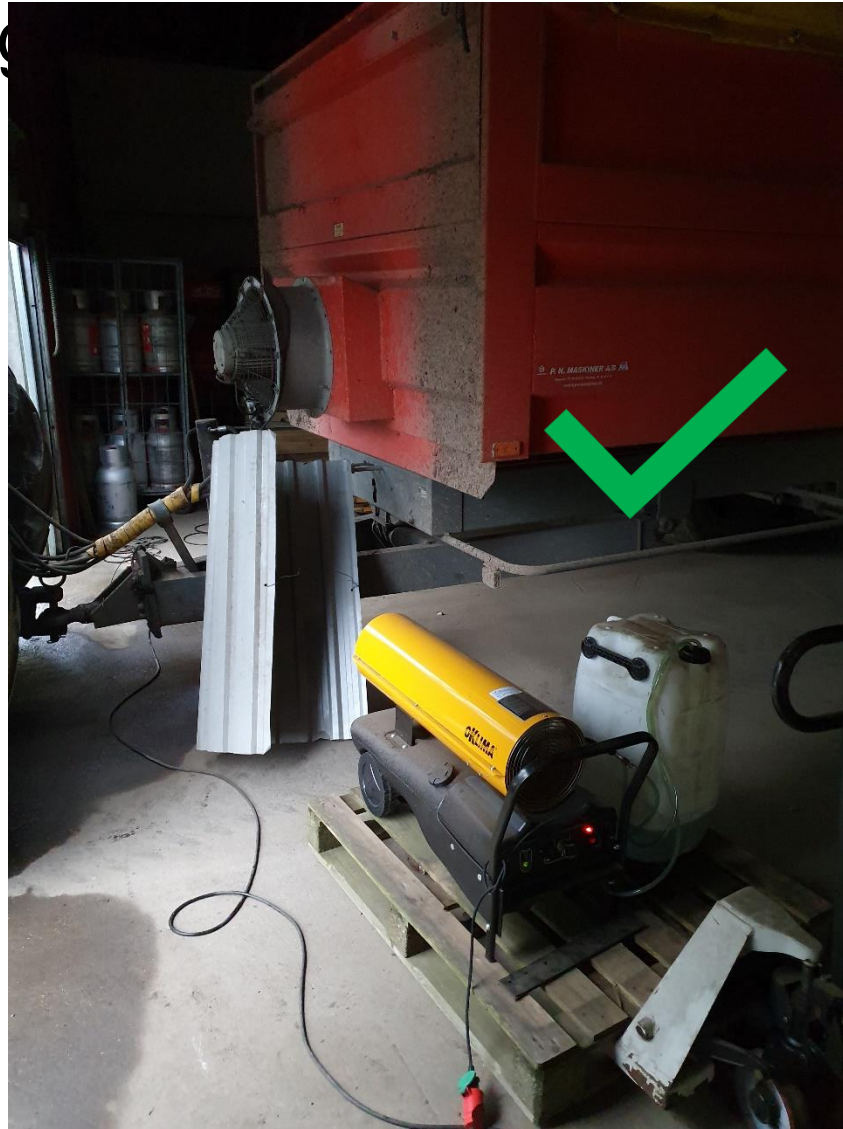
Egen opforming

Luft

Egen opformering

Luft

Egen opformering

Opsyn

Egen opformering

Sortering / klargøring

- Det bedste er at lade være
 - Så få håndteringer som muligt
- Sortering skal forgå minimum 14 dage inden lægning
- Overvej størrelsesfordelingen
 - 35-45 & 45-60 evt. ?
- Hvis afspiring er nødvendigt
 - Glæder de 14 dage også !

Egen opformering

Opsummering

- De indledende øvelser
 - Bestil den rigtige klasse (sort)
 - Sørg for ordentlig opbevaring (20/2-20/4)
- De rigtige arealer
 - sædskifte
- Nedvisning
 - Korrekt gødskning
 - 100 % skindfast
- Optagning
 - Skånsom optagning
 - Tørvej!r!
 - Masser af luft

Egen opformering

Opsummering

- Opsyn
 - Hver dag
 - Gælder også ved kulerne
- Sortering
 - Bedst at lade være
 - Minimum 14 dage inden lægning
 - Husk eventuelt varmetød til spiretræe sorter.

Sortsinfo

<http://avlerinfo.dk/sortsinfo/>